

Erityinen tuki opiskelijalle

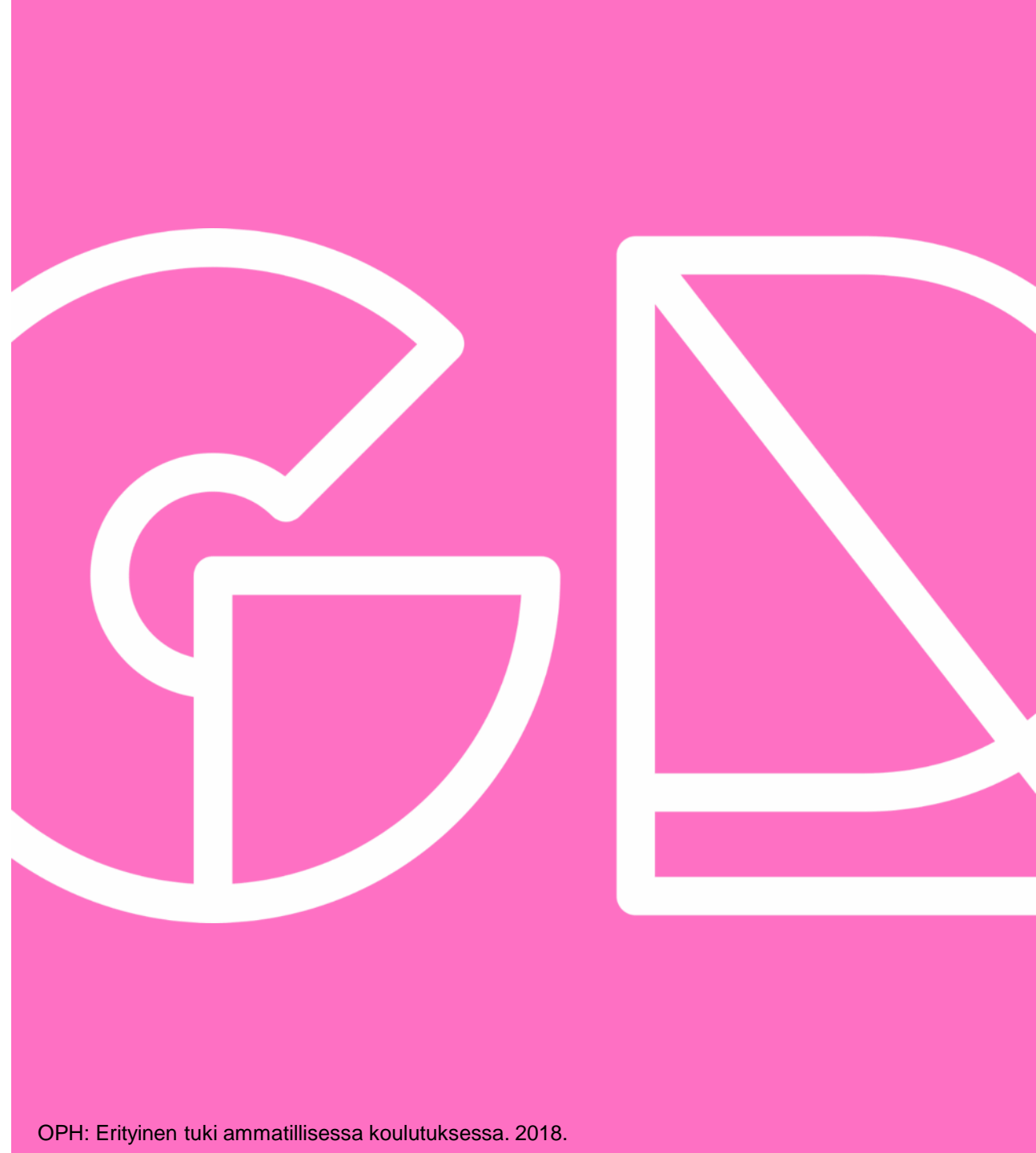
Ammattiopisto Gradia

(Mari Ilveskoski, laaja-alainen erityisopettaja)

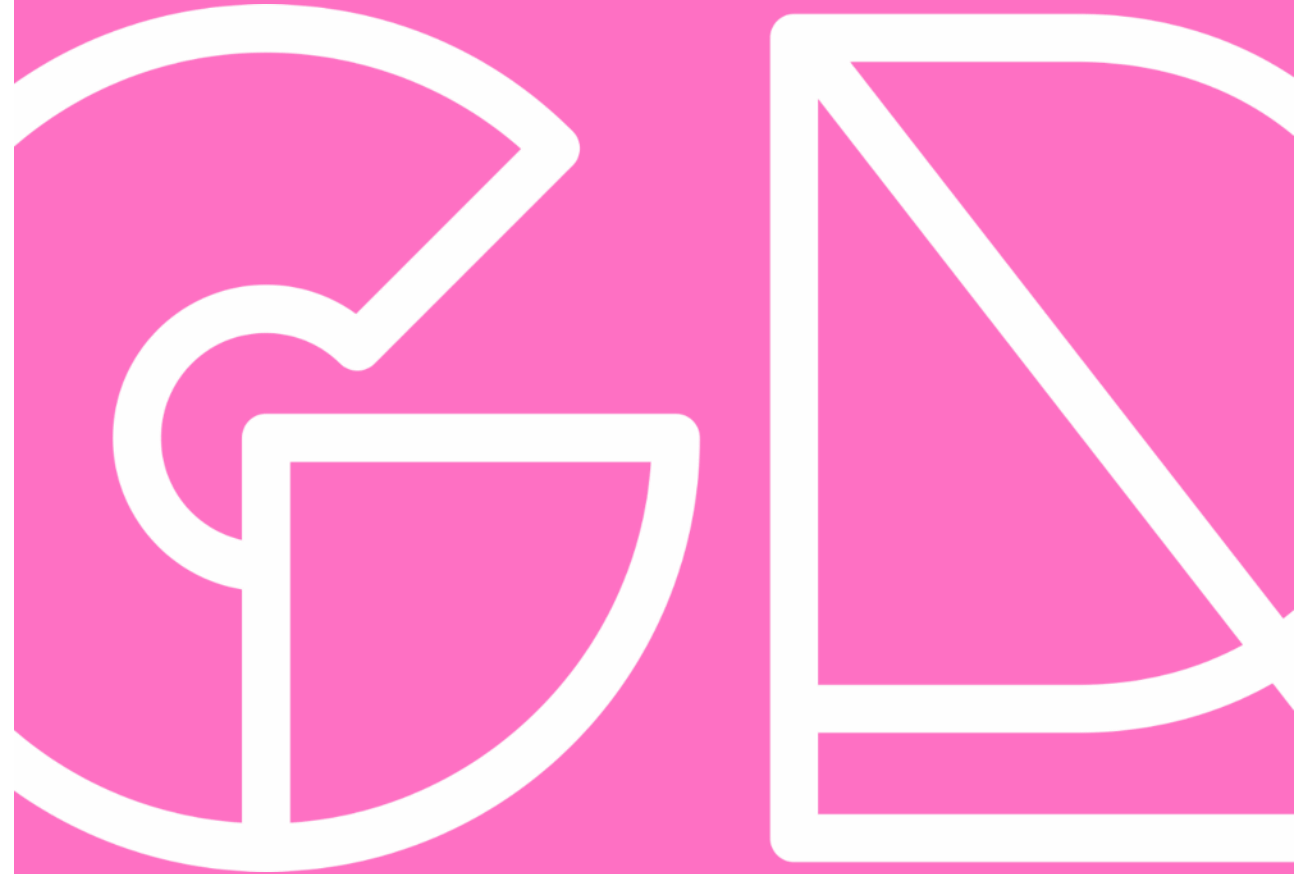
Jouni Ikäheimonen & Pasi Puronaho

- **Opiskelijalla on oikeus erityiseen tukeen**
  - ammatillisissa perustutkinnoissa,
  - ammattitutkinnoissa,
  - erikoisammattitutkinnoissa sekä
  - valmentavassa koulutuksessa.
- **Jos opiskelija tarvitsee opiskeluun ja oppimiseen tukea, tarjotaan ensin kaikille opiskelijoille käytettävissä olevia tukitoimia**
  - **Pedagogiset tukitoimet, esimerkiksi eriyttäminen**
  - **Opettajan antama tukiopetus**
  - **Oppimisenohjaajan ohjaus**
  - **Mahdolliset tuki- ja/tai rästäpajat**
  - **Opinto-ohjaus**
  - **Opiskeluhoolto**
    - **Terveystenhoitaja / lääkäri**
    - **Kuraattori**
    - **Psykologi**
  - **Vivo-valmennus**

- **Jos edellä mainitut tukitoimet eivät ole riittäviä, opiskelijalla on oikeus erityiseen tukeen.**
- **Erityinen tuki voi olla tarpeen, jos opiskelija**
  - oppimisvaikeuksien,
  - vamman,
  - sairauden tai muun syyn vuoksi tarvitsee pitkäaikaista tai säännöllistä tukea saavuttaakseen tutkinnon tai koulutuksen perusteiden mukaiset ammattitaitovaatimukset tai osaamistavoitteet.
- **Toisen asteen tuki ei ole kolmiportaista kuten perusopetuksen tuki.**
- **Uusi laki ammatillisen koulutuksen erityisopetuksesta voimaan 8/26**
- **Tällä hetkellä vaativaa erityistä tukea Keski-Suomen alueella tarjoaa vain Spesia.**

Erityisen tuen opiskelijamäärät Ammattiopisto Gradia

- Ammatillisen perustutkinnon opiskelijoita 7575 (11.10.24)
- Erityisen tuen määrä 920 kpl eli 12,1 %
- 11,3 – 13,2 % lv 23-24
- äidinkieli muu kuin suomi 689 (9,2 %)
- Erityisen tuen määrät vaihtelevat eri ammattialoilla ja ryhmissä jopa 0-28 % / opiskelijaryhmä

Erityisen tuen toimijoita ammatillisessa koulutuksessa

Erityisopetuksen vastuopettaja (ERVA, 28 kpl syksy 2024)

- kehittää, koordinoi, suunnittelee ja seuraa erityistä tukea ja sen toteutumista omalla koulutusalaallaan yhteistyössä johdon ja muun henkilöstön kanssa. Hänen tehtäviinsä kuuluvat myös erityisopetuksesta tiedottaminen, kouluttaminen ja konsultointi sekä erityisen tuen suunnitelmien laatiminen yhteistyössä HOKS-ohjaajien kanssa.

Laaja-alainen erityisopettaja (12 kpl syksy 2024)

- opettaa ja ohjaa erityistä tukea tarvitsevia opiskelijoita yhteisisissä tutkinnon osissa. Hänen tehtävänä on tukea opettajia erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden tunnistamisessa, kohtaamisessa, tukemisessa. Laaja-alaisen erityisopettajan tehtäviin kuuluvat myös lukemisen ja matematiikan lähtötasokartoitukset.

Ammatillinen erityisopettaja (koulutettuja kyllä, virassa ei)

- tukee opiskelijoita ammatillisissa opinnoissa omalla koulutusalaallaan.

Erityisen tuen toimijoita ammatillisessa koulutuksessa

Yhteisten aineiden opettaja

- Tukee opiskelijoita yhteisissä tutkinnonosissa opettamassaan aineessa, esimerkiksi äidinkieli, matematiikka tai englanti.
- Toimii tarvittaessa yhteistyössä laaja-alaisen erityisopettajan kanssa.

Oppimisen ohjaaja

- Tukee opiskelijan oppimista sekä osalla ammattialoista (6-10) että yhteisissä tutkinnonosissa (3)

Ammatillinen perustutkinto 180 osp – tutkinnon rakenne

Ammatilliset tutkinnon osat 145 osp

Yhteiset tutkinnon osat 35 osp

**Viestintä- ja
vuorovaikutus-
osaaminen 11 osp**

**Matemaattis-
luonnontieteellinen
osaaminen 6 osp**

**Yhteiskunta ja
työelämä-
osaaminen 9 osp**

Yhteisten tutkinnon osien valinnaiset osaamistavoitteet 9 osp

YHTEISET TUTKINNON OSAT

35 osp

Viestintä- ja vuorovaikutusosaaminen 11 osp

- Viestintä ja vuorovaikutus äidinkielellä, suomi, pakollinen, 4 osp
tai Viestintä ja vuorovaikutus äidinkielellä, suomi toisena kielenä, pakollinen, 4 osp
- Viestintä ja vuorovaikutus toisella kotimaisella kielellä, ruotsi, pakollinen, 1 osp
- Viestintä ja vuorovaikutus vieraalla kielellä, englanti, pakollinen, 3 osp
- Toiminta digitaalisessa ympäristössä, pakollinen, 2 osp
- Taide ja luova ilmaisu, pakollinen, 1 osp

● Matemaattis-luonnontieteellinen osaaminen 6 osp

- Matematiikka ja matematiikan soveltaminen, pakollinen, 4 osp
- Fysikaaliset ja kemikaaliset ilmiöt ja niiden soveltaminen, pakollinen, 2 osp

● Yhteiskunta- ja työelämäosaaminen 9 osp

- Yhteiskunnassa ja kansalaisena toimiminen, pakollinen, 2 osp
- Työelämässä toimiminen, pakollinen, 2 osp
- Opiskelu- ja urasuunnitteluvalmiudet, pakollinen, 1 osp
- Yrittäjyys ja yrittäjämäinen toiminta, pakollinen, 1 osp
- Työkyvyn ja hyvinvoinnin ylläpitäminen, pakollinen, 2 osp
- Kestävän kehityksen edistäminen, pakollinen, 1 osp

● Valinnaiset opinnot 9 osp

- Opiskelijan valitsemia yhteisten tutkinnon osien osaamistavoitteita yhteensä 9 osp mistä vain tutkinnon osasta.

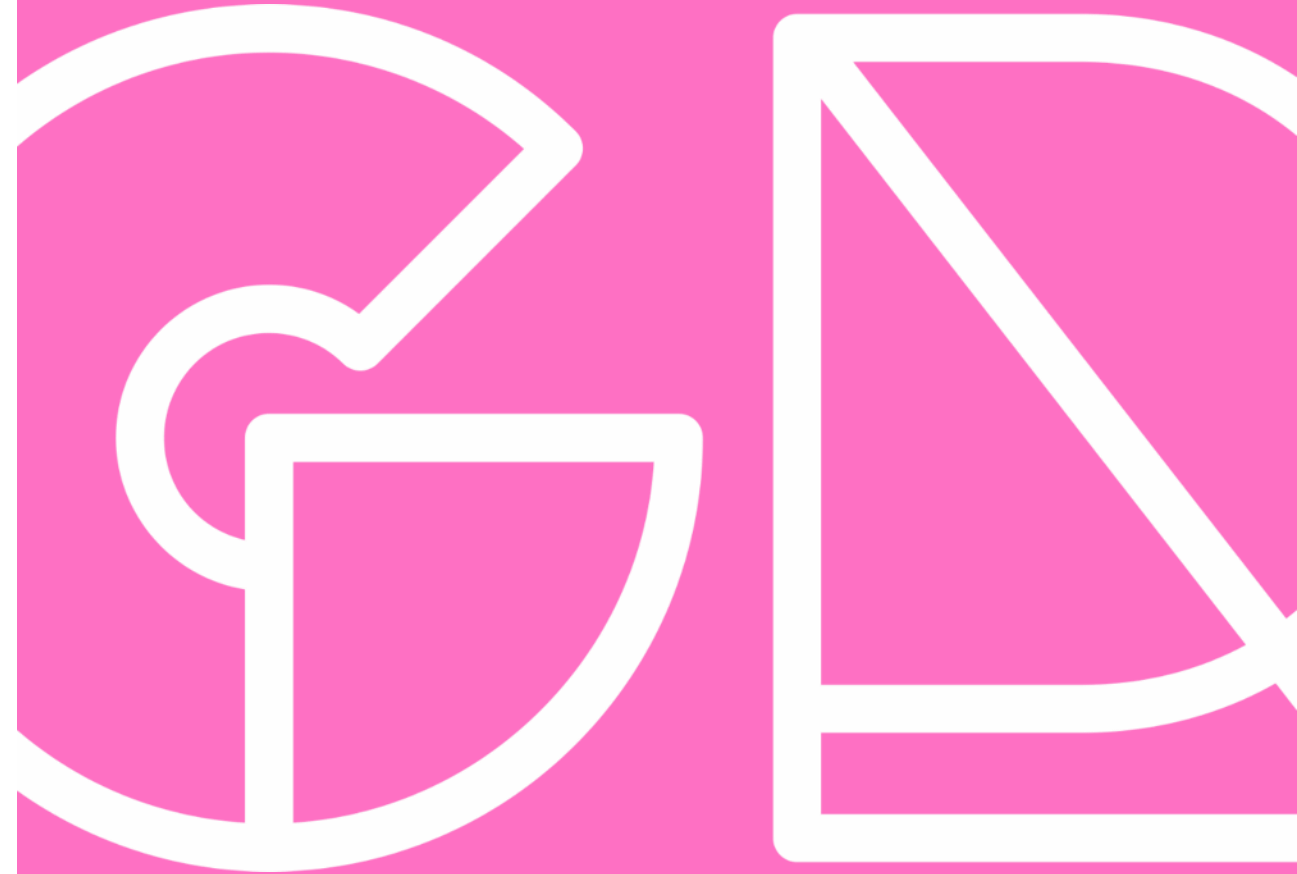

Erityisen tuen muodot yhteisissä tutkinnon osissa (YTO)

- Lähtötasokartoitukset kaikille opintonsa aloittaville opiskelijoille sekä palautteen anto opiskelijalle (NMI/Digilukiseula, Turun yliopisto/matematiikan Origo-testi)

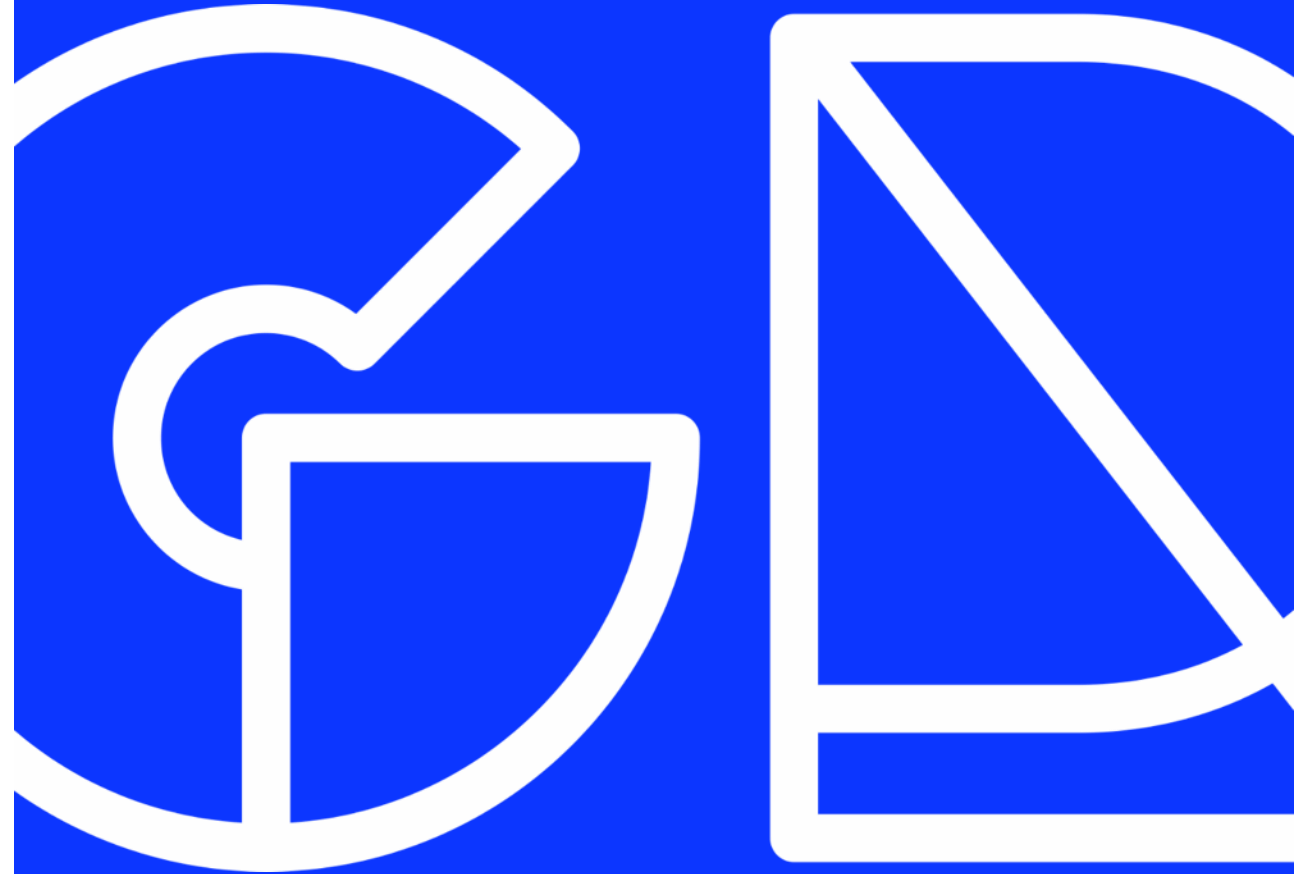
Tuki on erilaista eri kampuksilla ja eri tutkinnoissa

- erityisopettaja yhteisopettajana /samanaikaisopettajana aineenopettajan kanssa
- joustavaa pienryhmäopetusta tietyissä aineissa
- ohjaaja tunneilla mukana ohjaamassa työskentelyä
- arvioinnin mukauttaminen, jos opetuksesta ja ohjauksesta huolimatta opiskelija ei saavut T1-tasoa.
- yhteistyötä muiden opettajien kanssa erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden tunnistamisessa, kohtaamisessa, tukemisessa

Erityisen tuen muodot ammatillisissa opinnoissa (Logistiikan perustutkinto, Jouni Ikäheimonen)

- Tuki on erilaista eri tutkinnoissa johtuen mm. alojen erilaisista vaatimuksista tai tuen antamisen mahdollisuudesta
- Erva + (ehkä tai ei) ammatillinen erityisopettaja, ammattimies, ohjaaja, opiskeluavustaja
- Tuen muodot logistiikalla

Osaamisen arvioinnin mukauttaminen

- Yleensä opiskelijalle annettu erityinen tuki mahdollistaa sen, että opiskelija saavuttaa tutkinnon perusteiden mukaisen ammattitaidon ja osaamisen tasolla T1-K5.
- Jos opiskelija ei erityisestä tuesta huolimatta pysty saavuttamaan T1-tason osaamista, voidaan osaamisen arviointia mukauttaa niiltä osin, kuin se on välttämätöntä.
- Ammatti- ja erikoisammattitutkinnoissa arviointia ei voida mukauttaa. Osassa perustutkinnoista jotakin tutkinnon osia ei voida mukauttaa (ks.e-perusteet).

KIITOS!

Jouni Ikäheimonen & Pasi Puronaho

GRADIA